Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Lục Tỉnh Tân Văn

Gérant: Gérant—NGUYỄN-V-CỦA

ADMINISTRATION ET RÉDACTION: Saigon, Rue Catinat, 153 155 (1er étage)

GIÁ BÁN: Nam-kỳ, Trung-kỳ và Cao-man
Một năm..... 6$00
Sáu tháng..... 3 50
Ba tháng..... 2 00
Mua báo thì kể từ ngày mồng 1 và ngày 15 mỗi tháng mà phải trả tiền trước.

聞新省六

MỖI TUẦN LỄ RA BA KỲ: NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
Mỗi số bán lẻ..... 0$04
TÉLÉPHONE N° 175 | Adresse télégr.: LUCTINH-SAIGON

GIÁ BÁN: Bắc-kỳ, Lào, Đại-Pháp và thuộc địa.
Một năm..... 7$00
Sáu tháng..... 4 00
Ba tháng..... 2 25
On s'abonne sans frais dans tous les bureaux de poste.

POUR LES ANNONCES, s'adresser: à SAIGON: Aux bureaux du journal. à HANOI: Aux bureaux du Trung-Bắc-Tân-Văn.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

1.— *Một gương cang đảm.*
2. — *Diễn thuyết.*
3. — *Vụ gia tài thầy Tì.*
4. — *Namkỳ Lương hữu hội.*
5. — *Vụ ăn cướp ở Quảntre.*
6. — *Chốc là hơn mấy năm trời.*
7. — *Thông báo.*
8. — *Oan kia theo mãi.*

MỘT GƯƠNG CANG ĐẢM

Quan quyền Toàn-quyền Le Gallen ở ngoài Hanoi đi máy bay mà vô Saigon

Từ khi Âu-châu chiến bãi đến nay, trong xứ Đông pháp ta có lập hai đạo phi-thuyền: đạo thứ nhứt ở tại Hànội, còn đạo thứ nhì tại Sàigòn. Gần một năm nay quốc-dân ta thường thấy máy bay hằng ngày, lại cũng có thấy bay từ Sàigon lên Nam vang, và qua Bangkok, cùng là ở Hànội bay vô Vinh và Huế.

Chánh-phủ lập hai đạo máy-bay nói trên đây chẳng phải lập để bay cho nhơn-dân coi chơi; Chánh phủ tổ chức cuộc phi-thuyền nầy thì chủ tâm muốn đặt đường máy-bay từ Hànội vô Sàigòn, đặng chở thơ từ và đưa hành khách cho mau lẹ cũng như mấy đường máy-bay bên Âu-châu vậy. Hồm đầu năm nầy cuộc phi-thuyền đã tổ chức xong rồi, quan quyền Toàn quyền bèn ra lịnh cho quan Phi-thuyền Tổng-lãnh như vầy:

« Quan Tổng-lãnh đạo phi-thuyền « phải coi điều đình thế nào đặng « cho máy-bay hoặc thứ đáp trên bờ, « hoặc thứ đáp dưới nước, bay thử « từ Hànội vô Sà gòn cho mau.

« Quan Toàn quyền sẽ ngồi máy- « bay mà bay thử, nếu liệu thế được « thì sẽ lập đường ấy mà bày ra vô « luôn luôn.

« Quan Toàn-quyền sẽ chỉ bảo cho « ông quan-tư GLAIZE đặng làm cho « hoàn toàn cái trọng nhậm ấy là một « trọng nhậm quan hệ về cuộc chánh- « trị và cuộc kinh-tế trong xứ. Ấy « vậy phải lo thi hành việc nầy nội « thượng tuần tháng Janvier 1921, « sự tổn hao thì về sổ Đông-pháp « toàn-hạt chịu.

« Hanoi, le 9 Janvier 1921.

« Quan quyền Toàng-quyền « Đông-pháp.

« Ký tên: Le GALLEN.

Quan Tổng-lãnh Phi-thuyền cuộc được lịnh của quan Toàn-quyền chư vậy liền lo sắp đặt hành trình, định ngày 12 Janvier ở Hànội khởi hành. Ruồi thay trọn ngày ấy trên giải núi chia ranh Trung-kỳ với xứ Lào trời mưa dầm dề nên nhằm máy-bay khó mà bay qua núi được. Qua ngày sau là ngày 13 Janvier, tuy ngoài nơi biển giông gió không chừng, nhưng mà liệu đi được, nên bày ra hai cái máy-bay (thứ đáp trên bờ) một cái thì ông quan-tư GLAIZE coi máy, còn một cái thì ông quan-hai GUERTIAUX coi. Quan quyền Toàn-quyền leo lên ngồi với ông quan-tư GLAIZE, còn quan Thống-sứ xứ Lèo là ông BOSC thì ngồi cái máy của ông quan-hai GUERTIAUX. Đúng 11 giờ 45 phút hai cái máy ở tại Đồng Bạch-mai gần thành Hànội cất lên nhắm hướng nam mà bay, tính kiếm đường qua đèo Napé đặng bay qua xứ Lèo. Khi cất lên thì gió bấc thổi mạnh nên bay xuôi gió. Từ Hànội bay xuống Thanh-hóa thì trời vẫn vũ nên phải bay 1.400 thước bề cao. Từ Thanh hóa xuống Vinh là tỉnh-thành Nghệ-an thì bay 800 thước mà thôi, lại gặp gió biển thổi rất mạnh nữa. Dọc theo núi thì mưa phùn không ngớt, nhằm qua đèo Napé không kịp, bởi vậy cho nên quan Toàn-quyền và quan Thống-sứ Lẹo bèn đáp xuống Vịnh mà nghỉ, tính qua bữa sau sẽ đi nữa. Đường từ Hanôi vô Vịnh tính đã được 320 ngàn thước, bay hết một giờ 45 phút, tính ra thì một giờ bay được 140 ngàn thước.

Qua ngày 15 Janvier 1921 hai cái máy bay ở Vịnh mới cất lên mà đưa quan Toàn-quyền và quan Thống-sứ qua đèo Napé mà qua Thakhek. Vì Thakhek là một châu-thành tỉnh Cammon ở dựa mé sông Cửu-long-Giang, thuộc trong xứ Lèo. Đường từ Vịnh qua đó kéo ngay ra là 200 ngàn thước, máy bay bay trót một giờ ruỡi. Từ Vịnh bay ngang qua đèo thì trời sương sa mù mịch và mây giăng thấp lắm, nên phải bay cao 1.400 thước. Qua khỏi đèo Napé rồi thì trời thanh bạch máy bay bay 2.800 thước bề cao. Lúc qua núi bị gió mạnh nên bay cực lắm.

Hai máy bay đáp xuống tại Thakhek rồi thì quan dân xứ Lèo làm lễ nghinh tiếp quan Toàn-quyền và quan Thống-sứ rất trọng. Lễ tiếp xong rồi quan Toàn-quyền bèn vào dinh quan Chủ-tỉnh Drouot và cho các quan Langsa và quan Lèo vào yết kiến. Các quan võ Phi-công, với ông và bà quan ba Laval đương ở lấy họa-đồ tại đó cũng vào yết kiến một lược. Ông Phya Phanom là quan Chủ-tỉnh của Xiêm thuộc tỉnh Lakhone ở phía bên kia sông Cửu-long Giang cũng qua mà yết kiến quan Toàn-quyền.

Qua ngày sau là ngày thứ bảy 15 Janvier 1921, quan Thống-sứ xứ Lèo bèn ra giả quan Toàn-quyền rồi ở tại Thakhek ngồi máy bay mà lên Xiêng-Khouang. Còn quan Toàn-quyền đúng 8 giờ rưỡi ngồi lên một cái máy bay khác (thứ đáp dưới nước) đã chực tại đó mà đưa ngài xuống Khong thuộc tỉnh Bassac. Ông Adjudant Brouillet thì lãnh coi máy cho quan Toàn-quyền đi. Đường từ Thakhek xuống Khong tính là 450 ngàn thước. Khi mới cất lên bay thì bay bề cao 800 thước, rồi bị gió mạnh nên lần lần phải cất lên tới 1.300 thước, rồi 1.800 thước, đến 2.500 thước mới gặp gió xuôi. Lúc bay ngang qua Kemmerat máy bay bị gió nên lắc lưng lắm. Bay bề cao 2.500 thước nhờ gió diệu nên bay một giờ được 132 ngàn thước, còn ái máy mỗi phút đồng-hồ thì quây tới 1.250 vòng.

Còn một khắc đồng hồ nữa sẽ tới Khong, thình lình trong may thiếu dầu bay không được phải đáp xuống sông nhằm phía dưới xứ Moulapou-mok một đồi. Tại Khong các quan thấy quan Toàn-quyền đã quá giờ định mà không đến bèn cho một cái máy bay khác bay đi ngừa, mà bởi đi ngừa bay cao quá nên không thấy cái máy của quan Toàn-quyền được.

Quan Toàn-quyền bèn phụ với ông Brouillet mà rót dầu ở thùng dưới đem lên thùng trên, rồi cất lên bay xuống Khong, tuy trễ hết 2 giờ đồng hồ, song bay một mình khỏi cần máy khác tiếp giúp. Đến Khong rồi quan Toàn quyền liền bươn-bã thẳng ra đồng máy bay tính lấy cái máy khác đã chực sẵn tại đó mà bay luôn về Saigon. Ngặt cái giờ thuận mà bay xuống hướng nam được theo như lời của ông quan tư Glaize dặn thì đã quá rồi bởi vậy cho nên ông ba Guyomar, là quan Tổng-lãnh đạo máy bay Saigon đã lên đó mà rước quan Toàn-quyền, người bèn xin quan Toàn-Quyền để bữa sau là ngày chúa nhựt sẽ bay về Saigon.

Sáng chúa-nhựt 16 Janvier đúng 7 giờ 35 phút quan Toàn-Quyền bèn ngồi một cái máy bay (thứ đáp dưới nước) mà bay xuống Saigon. Ông quan hai Dumas lãnh coi máy cho ngài đi. Đường từ Khong xuống Saigon tính xa 465 ngàn thước. Máy bay bay mỗi giờ 132 ngàn thước. Mới cất lên bay thì bay 1.200 thước bề cao và bay dọc theo Cửu-long-Giang cho tới Kratié (Cầu-ché) rồi mới hạ xuống lần lần. Lúc hạ xuống thì gặp một vừng mây mù mịch; hay thay! khi hạ khỏi vừng mây rồi thì ngày tỏa-bố Tâyninh ngan chót núi Chơn-bà-Đen. Dì hết dầu nên phải bay qua Thudầumột mà đáp đặng lấy dầu thêm. Đáp xuống tại Thudầumột hồi 10 giờ 50 phút. Ở đó chế dầu hết ba khắc đồng hồ rồi mới bay về, đến Saigon đúng 12 giờ trưa, đáp xuống sông Saigon ngang đầu đường Kinh-lấp (Boulevaad Charner) coi xin đẹp lắm. Các quan văn võ cùng nhơn dân trong kinh-thành chức tại đó mà nghinh tiếp quan Toàn-Quyền và Phi-công rất trọng thể, ai ai cũng ngợi khen kỉnh phục.

Ông quan ba Guyomar ở tại Khong cũng ngồi một cái máy bay riêng thứ (đáp trên bờ) có thầy đội Toulza coi máy, rồi bay theo mà đưa quan Toàn-Quyền cũng về đến bình an chẳng có chi trắc trở.

Sáng thứ hai 17 Janvier quan quyền Toàn-Quyền bèn đánh ra cho quan Lục-quân Tổng-soái Hànội một cái giấy thép mà ngợi khen Phi-công như vầy:

« Ngày hôm qua là ngày vinh hạnh « của sở Phi-thuyền trọng xứ Đông- « Pháp, vì máy bay thì dùng các máy « thường, mà cũng không sắp đặt « chi lẫm, nhưng vậy đã đưa được « quan Toàn-Quyền ngoài Hànội vô « Saigon và đưa quan Thống-sứ xứ « Lèo từ Hànội qua Xiêng-khouang, « chẳng có đều chi trắc trở hết. Các « tướng phi-công rất cao tài, mà « tánh tình rất khiêm-nhượng, đứng « tổ chức hành trình đẹp đẽ như « vầy thì công phu chẳng những là « rực rỡ trong xứ mà thôi, mà lại « còn bay khắp ra ngoại bang nữa. « Vậy ta tỏ lời khen ngợi ngài và xin « ngài truyền lời khen của ta lại cho « chư vị phi-công nữa. Ta muốn sao « lời bàn khen của ta được ghi vào « sổ của mấy quan vỏ giúp đưa ta « hôm đó.»

Quan Toàn-quyền lại cũng có đánh giấy thép cho quan Tổng-trưởng sở Điện-tín mà tỏ lòng biết công những người giúp việc sở ấy, vì trong mấy ngày quan Toàn-Quyền ở Hanôi bay vào Saigon thì những người ấy cực nhọc phải thông tin cùng hết mà chẳng chút nào trễ nãi.

Ở ngoài Hanôi mà bay vào Saigon! tưởng quốc dân ta ai nghe như vầy cũng đều ngợi khen cái trí văn-minh, khâm phục cái tài cơ xảo của quí-quốc Đại-Pháp vô cùng. Ta thấy như vầy nghĩ rất đáng mà xiển hóa điều đặc quốc-dân ta lắm bộ không biết chừng nào. Còn trong chuyến bay ấy bay-nay chưa hề có một vị đại-thần nào ngồi máy bay mà bay ra như quan Toàn-Quyền Toàn-Quyền ta hôm nay đây vậy; cách mấy tháng trước có một vị cựu Thừa-Tướng nước Pháp là ông Painlevé có bay một lần, nhưng mà bay từ Hưởng-Cảng qua Hải-Phòng đường không xa bằng. Ấy vậy quan Toàn-Quyền Le Gallen bay hôm nay đây chẳng những là làm cho rạng danh Phi-thuyền Pháp-quốc nơi miền [illegible] mà lại cũng được dân chúng từ trong ra ngoài ngợi khen lòng cang đảm của ngài nữa.

Bổn báo xin dâng lời chút mừng ngài và tung hô:

Le Gallen vạn tuế

Pháp-Quốc vạn vạn tuế.

L. T. T. V.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt
làm cho những tay thao rượu thảy đều khen ngợi
Chỉ một mình hãng Denis frères *có trữ mà thôi*

DIỄN THUYẾT

Lời diễn thuyết của M. Trương-văn-Bên

(*Tiếp theo*)

Ấy đó, thực-ngiệp của đồng-ban ta ngoài Hà-thành dường ấy, một việc nào dẫu nhỏ dâu lớn cũng chẳng bỏ qua, cứ hết lòng hết sức mình mà tranh giành quyền lợi cùng khách kiều-cư về đường thương giới. Tuy xem ra cái nghề làm đôi-môi, nghề đươn đồ mây là một nghề nhỏ; — không, tôi không nói rằng nhỏ là bực nhỏ hết đâu, — nhỏ là nếu sánh với các thực-nghiệp khác, như làm Gạch, đồ gốm, vân vân; thì gọi nhỏ nhưng nhỏ mà cũng có cái quan-hệ cùng ta lắm đó. Thật là một nghề có vẻ thạnh hành, những đồ đem ra hội chợ đó xem ra thì thật là khéo lắm, nào phải thua gì đồ ngoại-quốc đâu. Thử rào xem qua phố hàng Bồ (Rue des paniers) phía trong đường hàng Thiếc (Rue des ferblantiers) thì thầy biết bao nhiêu nhà chuyên-môn về đồ mây; như ghế « fauteuil », hộp đựng đồ vật, đồ để thuốc lá, « hoa-li », đều là toàn làm bằng mây; chưng bày là-liệt. Thật một nghề thạnh hành thật, có cái can-hệ cùng dân bổn xứ; can-hệ chẳng phải riêng gì một xứ Bắc, có lẽ can-hệ cùng Trungkỳ cùng Namkỳ, can hệ toàn Tam-kỳ, nghĩa là cang hệ cho quốc-dân ta, cho hậu-vận quốc-dân ta đó vậy. Ấy, đã biết rằng lớn lao, rằng thạnh hành, rằng quan-trọng cùng hậu-vận nước nhà, mà vẫn từ lâu nay không thấy người trong Lục-châu mình đây phát-minh mà chuyên-môn về phần đó. Bây giờ thử xem qua các phố khác hơn phố Catinat và Vannier, có phố nào. tiệm nào, là liệm, của người Annam mình đươn ghế đươn hộp mây, làm ghế ngồi bằng mây như đồng-ban ta ngoài Bắc không? — Không, không có ở nơi đường nào cả; chỉ thấy nơi đàng Catinat và Vannier kia có mấy tiệm của khách trú đó thôi. Sao mà một nghề dễ như vậy ít tốn kém như vậy mà người mình không vì đến? Và người trong làng ta thường người nào cũng biết nghề đươn đát, sao lại chẳng cùng nhau mà gầy dựng một hiệu nào như khách kiều-cư? Chắc có lẽ người mình nói rằng nghề đó không có lợi gì, không có can-hệ gì cùng mình cho lắm, nên chẳng cần châm-chỉ đến chớ gì. Thế thì đối cùng đồng-bang ta ngoài Hà-thành kia há chẳng buồn lắm ru!

Tiệm Phan-đức-Thành

Hiệu nầy chẳng phải như các tiệm kia, nghĩa là chuyên-môn một món gì; chỉ bán các thứ hàng làm tại xứ ta, như lãnh nhiều làm ở làng Bưởi (village du Papier) the, xuyên, tơ, lụa, ở các nhà dệt Nam-định v.v. Người buôn bán chẳng khác cách thức gì như các tiệm bán hàng tàu trong Chợlớn kia; nhưng chủ-nghĩa của người là muốn ra đứng nơi địa-vị đó mà tranh ngừa các hiệu của khách-trú, vì thường khi chúng nó bán buôn một cách chẳng là kỳ-dị mà thôi, lại muốn cắt cổ lột dạ người Annam nhà-quê mình mãi-mãi. Cái việc buôn bán tơ của người Bắc ta còn nhiều vẻ hay nói nói theo luôn cuộc nầy lắm, vì rằng tôi vẫn biết nói ra đây là không hiệp theo mục đề nầy, song tôi cũng xin nói, Tơ người Bắc ta bán theo ngày theo bữa, cách ngày đó gọi là « phiên chợ ». Ngày đó, các người ươm tơ để tâm trong các nơi thôn-dã đem tơ của mình ra bán, cho các nhà buôn bán đồ hàng lụa, hay là cho các nhà chuyên về một nghề đó thôi. Bán theo cân lượng, nhưng thường không kêu là cân lượng, kêu là « nén »; mỗi một nén giá là mấy nhiêu bạc đó vậy... Những ngày phiên-chợ nầy trong một tháng có chừng ba bốn lần, tùy ngày mà hiệp chợ. Trong mấy ngày đó, rảo qua các phố xem thật là vui, mà nhứt là phố *Hàng-Gai* (Rue du Chanvre), phố *Hàng-Đào*, (Rue de la Soie), phố *Hàng-Ngang* (Rue de Canton) thì lại càng vui vẻ lắm.

Kìa! tự nãy giờ mãng vui các phiên chợ mà nói xa đề quá, tôi xin nhắc lại các mục-đích của mình là tiệm Phan-đức-Thành. Khi vào, người chủ của hàng vui lòng mà đưa cho xem các thứ c hàng của người, nào sô, vân, xuyên, lụa, và các thứ khác để dùng cho các quan-lớn ta ngoài Bắc trong Trung mặc đi làm việc hay là vào châu. Sau người lại khoe rằng người có buôn các thứ hàng mình trong nầy mà bán nữa, các thứ hàng đó, thường cho tên là hàng Saigon. Người lại nói rằng người có giao-tiếp trong mình nhiều lắm, như hiệu **An-Phong Ng.-xuân-Trước, Quản-đi-Sanh, Nam-diệu-Thành ở Caolãnh** (Sadec), các nhà buôn bán tại **Govap, Giadinh** v. v. Người khen rằng nước nhượm trong mình chẳng bao giờ trở như nước nhượm ở ngoài Bắc. Người kể như *Bêntre, Cao lãnh Gò-vấp* nhượm thật là khéo, đã lâng, diệu, mà lại cầm mà u luôn. (Vỗ tay.)

Ấy, các ngài thử nghĩ, khi tôi nghe người khen cái nước nhuộm mình trong nầy như vậy, thì nghĩ cho tôi ra sao? Thật tôi rất mừng lòng, mừng vì xứ mình cũng có vẻ phát đạt được, có vẻ đua khéo tranh hay được, nhưng mà tiếc thay, chẳng hay nong-nả [illegible] cứ cho rằng lúa kia cũng [illegible] thôi. Tôi thiết tưởng khi người mình nghe được cái lời khen của người đồng-bang ngoài, chắc hết lòng mà lo tới [illegible] cái thực-nghiệp mình lại, ngõ mỗi ngày một tốt, một ngày một hay, mỗi ngày một khéo, tiên-thủ cùng người [illegible] vậy.

Mà, chẳng riêng gì hiệu Phan-đức-Thành nầy có giao-tiếp về thương-mãi cùng người mình, cũng có các hiệu khác ở phố hàng Đào và hàng Ngang kia nữa, như Phan-hòa-Thành, hiệu « Trâu-Vàng » hiệu « Con Cá » v. v.

Hiệu Vũ-văn-An et Cie

Hiệu nầy lấy tên người chủ hiệu là Vũ-văn-An mà đặt; ở về phố hàng Khay, (Rue Paul-Bert) gần bên trường Cao-đẳng. Ông Vũ-văn-An nầy có du học Đại-pháp, chuyên-môn về nghề nhuộm, có bằng cấp tốt nghiệp, về bên nầy gầy dựng một nền thương-nghiệp cũng lớn lao thay. Hiệu bán đủ các thứ hàng tơ lụa, các thứ hàng màu, chánh tay ông chế nhuộm ra. Hiệu nầy có xưởng máy dệt tơ lụa và nhuộm các thứ màu ở tại Nam-định. Thật là một môi lợi rất lớn thay! Cái nhà dệt của ông cũng trọng, hộ nhân-công, chế tạo, chẳng có thua gì nhà dệt của Langsa tại Nam-định đó đâu. Cái vẻ phát-đạt xem ra càng ngày càng nhiều, cách sắp đặt chế tạo nơi xưởng máy ông lần lần tổ-chức, hiện bây giờ các kiểu hàng của ông bày ra mới hội chợ, có thua kém gì các thứ hàng của ngoại bang.

Sau tiếp

Người có dự thính
L. H. M.

Trường nào lệ luật trang trí tuồn trong gấc gạo, nghiêm chỉnh chẳng khác nữ học-đường, ấy là. . . . . .
Trường nào có thầy dạy Luân-lý giữ gìn nết na cội rễ nước nhà cho trẻ nhỏ nhiều hơn . . . .
Trường nào mỗi tuần chúa nhựt có thầy sốt sắng đem học-trò có đạo đi lo việc linh hồn, như là thứ bảy xưng tội, chúa nhựt rước lễ hơn. . .

NGUYỄN-XÍCH-HỒNG, HỌC-ĐƯỜNG.

Nhơn tiết Nguơn-đán trường Ng.-xích-Hồng bãi nghỉ từ 12 Janvier chí 1er Mars 1921 nhập học.

Sĩ tử xa gần hãy nhớ ngày nhập học cho đúng, nếu trễ sẽ bị mất chỗ.

Sĩ-tử mới muốn học trường nầy thì từ đây gởi xin đề dành chỗ trước.

Lời rao

Saigon, le 16 Janvier 1921:

TRẦN-QUANG-NGHIÊM,

lãnh phần phát tiền bạc Nam-kỳ Cơ-chức Công-ty.

ÔNG

Ngày chúa-nhựt 30 Janvier 1921 nhằm ngày 22 tháng chạp Annam, tôi sẽ phát ra kỳ thứ nhứt một phần tư số vốn.

Vậy xin mời Ông ngày đó đến tại Lục-Tỉnh Khách Lầu đường d'Espagne, số 82, Saigon, mà lãnh phần của Ông và xem xét sổ sách luôn thể.

TRẦN-QUANG-NGHIÊM.

Vụ gia-tài thầy Tì

Xin tại ngoại hầu-tra quan bồi-thẩm không cho thầy Chương với Nguyễn-thị-Ngọc kêu nài qua Chambres des mises en accusation. Bàn Ủy-viên nầy bữa 15 Janvier hội khảo-cứu về vụ ấy. Định rằng vì tội M. Chương rất trọng nên không thể cho tại ngoại hầu-tra đặng. Bác tiếng kêu nài của M Chương Còn Nguyễn-thị-Ngọc có thể cho đặng, song phải trình hôn thú lập ra khi thầy Tì đi cưới. Nếu chẳng có hôn thú, thì cũng phải, cùng thầy Chương, chịu giam cho tới ngày xử.

M.

Hỉ Tin

Hay tin Madame Hồ-văn-Lang mới trổ sanh một gái mĩ-danh là Hồ-ngọc-Nữ, tuổi đặng sáu ngày. Bổn-báo mẳng cho quí đồng nghiệp hữu và chúc cho mẹ tròn con vuông an vui hằng bữa.

L. T. T. V.

Nam-kỳ Lương-hữu Hội

Thông-ngôn các nha Trạng-sư, Trưởng-tòa, Note, và Sanh-đic.

Đại hội ngày 26 Décembre 1920

Lời bàn nghĩ

(*Tiếp theo*)

Vỗ tay...

Rồi ông Đượm mời ông Kính là chức việc coi tiền, đọc mấy khoản thâu xuất của hội năm rồi, cho chư đồng nghiệp hết thảy nghe. Bài của ông Kính như vầy:

Chư đồng-nghiệp,

Sổ thâu của mình nay hiện là 425$20, mà bị xuất hết 112$73 xin chư quí vị rồi châu phê nhậm y.

Bên thâu thứ nhứt những tiền đóng khi mới vào Hội, thứ nhì tiền đóng mỗi tháng, thứ ba tiền cho 20$ của bạn đồng nghiệp mình là M. Ng.-công-Hòa, thứ tư tiền cho nửa 10$ của tôi (tuy nhỏ mọn không đủ đâu, nhưng tôi có ý làm gương cho bạn đồng nghiệp của mình mấy trang phú giả trong các tỉnh) và thứ năm tiền dư 26$20 trong sổ chung mà đãi và mua bửu tinh cho bạn đồng nghiệp mình là ông Được [illegible]

Những sự xuất phát trong năm rồi đều làm y theo thể lệ và theo phép của bổn hội luôn luôn.

B y giờ trừ xuất rồi, thì bên thâu còn hiện tiền 314$47 mà đề dưới hãng Bạc hết 275$ còn tại tủ có 39$47.

Coi sổ tiền vốn của mình chưa được khá, cũng vì còn nhiều bạn đồng nghiệp chưa chịu vào Hội và cũng tại có nhiều người vào không chịu đóng tiền theo lẽ.

Hết thảy 31 viên hội mà có 15 ông trả tiền vào hội và tiền mỗi tháng còn 16 ông nữa [illegible] không đặng mà cũng không phân [illegible] vì lẽ nào.

Xin chư vị xét coi nhơn y các sự của hội, từ đầu [illegible] xuất rồi thâu xuất năm 1920.

Ông Hội trưởng Ng-văn-Đượm xin đại hội nhơn y các điều sau nầy:

1° Số bạc 20$ đã xài trong tháng Novembre 1919, đặng mua một tấm bia đề cẩm thạch gởi về cho thân tộ ông Bézard, trạng-sư thông sự tại nha Crémazy, tử tại chiến-trường.

Trong 15 vị, 13 vị bỏ thăm ưng chịu.

Ông Tạ [illegible] Bắc hứa ra rằng bổn hội [illegible] thái, như thiếu ông sẽ cho [illegible] sau đó.

Hội cảm ơn.

2° Nhứt định số tiền, cho những bạn đồng nghiệp sẽ vô phước, và cho cha mẹ của người, theo điều lệ số 23 chương 28 thể lệ hội.

HỞI NGƯỜI ANNAM

Chớ nện lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc **Xứ Algérie** là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa **thuốc rời và thuốc điếu trái đất ở xứ** Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ **thổ sãng Algérie quả thiệt là đồ thổ sãng Đại-pháp** và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng

Hãy nên hút **thuốc hiệu TRÁI-ĐẤT**

Ông Thơ-ký đăng đây đọc cái bài bàn nghị của bổn hội ngày 12 Décembre 1919. Đại hội nghe rồi hết thảy đều ưng chịu.

Số tiền cho nhứt định như vầy :	
Người hội vô phước	50$00
Vợ của người hội	50 00
Có con mới đứa	30 00
Cha ruột	40 00
Mẹ ruột	40 00
Cha vợ	30 00
Mẹ vợ	30 00

3° tiền xải mua trăng hoa cúng ông Đỗ-hữu-Vị quan ba, từ trại chiến địa nay dem về, 30$.

Đại hội cũng nhận y, không ai nói chi hết.

4° Xải 30$, gởi cúng đám xác bà Lê-khiên-Nhượng cũng bạn đồng nhiệp ở Bêntre.

5° Toán bút, của ông coi tiền thâu xuất về năm 1920.

Đại hội nhậm y.

6° Lo về sự thêm lương cho các chư đồng nghiệp làm việc tại các nhà.

Đại hội nhậm lời ông Đầu-hội, đã nói rồi, sẽ làm một cái đơn thứ hai nữa cho các chủ các nhà.

7° Muốn bớt số tiền đậu tháng.

Đại hội, ngẫm nghĩ, rồi bỏ, nghĩ không lấy chi là nhiều mà phải bớt, nên để y như vậy.

Ông de Condappa xin nói :

Đại hội nhậm.

Ông nói như vầy :

Các bạn đồng nghiệp.

Tôi rất cám ơn các bạn vì cho tôi phép dự thính cái hội nầy. Tôi lấy làm hân hạnh mà coi được những sự của Bổn-hội đã làm đều là sự phải hết, nhưng sự tiền bạc tuy vẫn hẹp hòi, chớ từ rày sẽ phân chắn hơn, bởi vì theo ý tôi tưởng chắc, rồi đây các viên chức hội cũng sẽ do theo nẻ nếp ông Đầu-hội Ng.-văn-Đượm mà làm cho hội đặng sẵn sước đến.

Tôi hết lòng chúc cho hội được trường cửu mà nương giúp nhau cho mạnh mẽ, và hỏi lòng tiêu của tôi nên xin Hội nhậm số tiền nhỏ mọn của tôi xin dâng cho Hội 50$00.

Vỗ tay.

Ông Đượm xin Hội phải bỏ thăm, sự cảm ơn mấy ông bảo làm de Condappa, Hồ-văn-Kính, Ng.-công-Hòa và ông Tạ-quang-Đắc.

8° Cử quyền Bổn-hội năm mới.

Ông Nguyễn-văn-Đượm, Ng.-văn-Lua, Ng.-công-Hòa, Hồ-văn-Kính, Ng.-chấn-Thê, Phạm-ngọc-Chấn, Lê-quang-Giáp, Tạ-quang-Đắc, Đỗ-trung-Thành, Lâm-tấn-Bảy, Hồ-thới-Vận, Đặng-trọng-Dưỡng.

Mười hai viên chức cử rồi, phải cử lại, theo điều 19 của Thể-lệ, một ông làm đầu, hai ông phó, một ông Thơ-ký, một ông phó, một ông coi tiền một ông phó và 5 ông viên chức hội.

Cử rồi ông đầu hội đọc lên Nguyễn-văn-Đượm đậu hội.

Nguyễn-văn-Lúa } phó.
Nguyễn-công-Hòa }
Hồ-văn-Kính coi tiền.
Nguyễn-chấn-Thê phó.
Tạ-quang-Đắc thơ-ký.
Đỗ-trung-Thành phó.
Phạm-ngọc-Chấn viên chức.
Lê-văn-Giáp »
Lâm-tấn-Bảy »
Hồ-thới-Vận »
Đặng-trung-Dưỡng »

Ông Nguyễn-văn-Đượm cám ơn các bạn đồng-nghiệp vì sự tuyển cử cũng như sự tin cậy, bổn hội mới sẽ ra coi tận tình làm việc năm nay 1921 cho hậu hối vừa lòng các bạn đồng-nghiệp.

Bổn-hội năm mới cũng là Bổn-hội năm cũ cử lại tới việc 11 h. 1/2.

Đầu-hội

Ký tên : *Ng.-văn-Đượm.*

Thơ-ký

Ký tên : *Tạ-quang-Đắc.*

P. d. *N. H. V.*

Trường nào ăn uống kỹ lưỡng hơn.	NGUYÊN-
Trường nào thầy dạy siêng cần hơn	XÍCH-
Trường nào bó buộc học-trò hơn	
Trường nào nghỉ ít mà học nhiều hơn.	HỒNG.
Trường nào không cho học-trò tá túc nhà ngủ (tỉ như nhập học thì phải vào trường luôn ấy là.	HỌC- ĐƯỜNG.

Những lớp trên đã lập lại từ Septembre 1920. Vậy kể từ đầu năm 1921, trường có những lớp đối với tập năm đầu, năm thứ nhì và thứ ba trường Bổn-quốc, và hạng học thì đúng ba năm thi bằng-cấp tốt-nghiệp.

Vụ ăn cướp ở Quán-tre

Kỳ báo rồi, có ăn-hành vụ ăn cướp Quán-tre, bỗng không tường tận, nay nguồn gốc đã biết xin thuật lại cho chư chân-quan được rõ.

Ngày 11 Janvier độ, khi có dậy thép nói báo tin chi chiếu lại độ lối ba giờ, ông CHÉRIN, quản Biện-lý và ông BOYER, quản Bồi-thẩm ngồi xe hơi đến liền tại nơi mở dăng tra xét. Công việc được tường tất, bởi có người con trai ông Đỗ-tấn-Tài thuật lại. Người nữ trùm nay đã chứng hai-mươi tuổi, bị ăn cướp chẻo, rạ rựa trên dầu, nhưng mà nặng nhẹ chẳng hề chi.

Ai ở trong làng lại chẳng biết nhà ông Võ-văn Nhựt nầy, nghèo, vườn đất mái tranh, ở sau nhà Hội Quán-tre, cách đường « rầy » xe lửa chỉ vài ba thước. Nói rằng nhà nầy không vật quí lạ chi, cớ sao ăn cướp lại tới đánh? Hay là ông có việc gây oán gây thù cùng chứng nó chăng? — Không ; — chẳng có đều gì lạ. Có lẽ vì một tội xấc-xược, làm oai cho chúng khiếp của một đứa trong bọn ăn cướp bầy mà ra, sự tích như vầy :

Ngày đó, lối bốn giờ khuya một tiếng pháo tre nổ vang rủng động cả xóm : ấy là oai khí của một đảng chừng hai-mươi, hai-mười-lăm ăn cướp kéo đến Quán-tre; tiếng pháo-tre nổ đó, ví chẳng khác một cái oai-linh của chúng nó, làm cho ai nấy kinh tâm tán đởm, và truyền cho ai ở nhà nấy cho yên, chớ có bầy tình chòm-xóm đến cứu mà mang hại. Đi được một đỗi đường, đến ngay trước nhà ông Nhựt, ngừng lại; rồi cớ sao không gây sự chẳng rõ, — có lẽ xem nhà đó nghèo, không đủ chia nhau, nên kéo ít thằng ra chợ Quán-tre, mới cỡ đi ngang qua nhà ông Võ-văn Nhựt đó, bỗng trước nhà ông Võ-văn Nhựt, một thằng trong bọn làm oai xốc tới trước, kề vai tông cửa cho sập chơi, và tỏ cho nội bọn biết mình bạc tuy.

Nội nhà đương ngon giấc, nào hay duyên cớ ra sao, nghe phá cửa rầm-rầm, hoảng hồn nhảy xuống giường chạy hết; ông Võ-văn-Nhựt cũng chạy thẳng ra đồng mà lánh nạn, duy có thằng con trai không nao-núng chút nào, lấy ngọn mác thông, ráng sức cự cùng quân cường đảng. Bọn cướp thấy vậy cũng chống cự một hồi lâu, còn ông Nhựt ở ngoài đồng thấy con mình chống cự được quân cướp như vậy, có ý chắc, nên men trở về nhà, đặng tiếp sức con gìn giữ người nhà và sản vật. Vừa đến nơi nghe con kêu nói : « Tôi đã làm đặng một thằng rồi cha » ngó lại coi quả thấy một đứa ăn cướp bị thằng con ông giả đâm một mũi mác-thông nơi cạnh hông ngã liền xuống đất. Nào ngờ trong bọn ăn cướp có súng sáu, lẻn rút ra bắn trúng ông Nhựt, ông bị thương, chạy về xiêu bất tỉnh, không nói được tiếng chi hết, còn con ông thì bị rựa chặt trên dầu, nhưng nhẹ chẳng sao. Bấy giờ bọn cướp không ai đương cản, mới lấy lừng mặc sức; vào nhà lục soát mọi nơi, lấy được một ít bạc tiền và vài ba món quần áo, rồi « buồm » . . .

Lúc dữ tợn ấy, nào thấy mặt nào đến cứu, chừng công việc tan tành, ước độ cướp đi xa vững bụng mới thấy mấy ông hương đến tiếp cứu. Thôi, tiếp cứu gì, cướp đâu nào thấy, kìa hiện hai người thương tích bầm kia. Con ông chẳng hay đặt đem ông Nhựt đến nhà thương Gia-định, chẳng mấy lâu, lối bốn giờ sơm mai, thì ông chết. Ông quan thầy Viri, sẵn sóc ông Nhựt nầy, thấy ông có bị ba vít súng lục liền, mổ ra lấy được hai viên đạn nơi ngực và một viên nơi chân trái.

Và lại, cái hướng mà đảng cướp « buồm » đó dễ mà tìm thấy, vì dọc theo đường chúng nó đều có giọt máu của thằng cướp bị đâm mác nầy rơi trên mặt đất. Từ nhà ông Nhựt như vậy vài độ chừng vài trăm thước, đến mé ao kia thì bặt dấu, xem ra, trên mé ao có dấu cỏ bị chưn dày đạp, người trong làng đoán rằng có lẽ bọn cướp ấy ném thây thằng bị thương kia xuống ao nầy hơi sâu và sình nhiều lắm. Có lẽ vậy, vì qua khỏi mé ao, dấu máu không tìm thấy đâu nữa, cho nên khó mà theo dấu bắt chúng nó.

Song nói vậy, chớ chạy đâu cho thoát, dầu thấy dầu cao, con chim bay mãi cũng trong khuôn trời. Chẳng trước thì sau, chuyện gì bí-mật còn truy tầm ra mánh, huống chi việc cướp là việc thường lề ; lại là đều thông thạo của mấy ông đội, ông quản, kẻ cướp dễ ngồi yên cho.

T. MINH-DÖNG.

Chốc đà vừa mấy năm trời

Gió sao gió chẳng quạt sầu.
Ngày xuân đặng đăng dề rầu cho ai.
(*Dịch Đường thi*)

(*Tiếp theo*)

Bởi cái cảnh hòa hảo của đôi lứa nên năm nên bảy nẫy phát-hiện đường kia, trong bao nhiêu người chòm xóm thường khi ngụ ý bảy lời, cợt rằng nên đôi lứa được như vầy mãi mãi, cảnh gia-đình tương lai quí báo lắm thay; niệm tình ân ái, tơ tóc bền dai, trong xã-hội được nhiều cảnh-tượng như *Nghĩa-sĩ Xuân-Mai*, còn gì may mắng hơn nữa. Chẳng qua là lời phỏng-ước, hoạt động trong một hồi, rồi ra nguội nguội lần đó thôi. Con én đưa thoi, ngày qua tháng lại, chẳng mấy năm tuổi đã thấy cao, tác đà thí hiểu ít nhiều, tình bằn bạn một ngày một xa một cách. Đó nương miền Khổng-Mạnh, vui lòng kinh sử một ít nhiều, đây gác gầm buồng thêu, mũi chỉ đường kim, hết chiều thanh tao học tập. Từ tuổi nên người về sau ít khi hội ngộ.

Nghĩa-Sĩ học hành chăm chỉ, thấy chuyện mên lắm thay ; trong mấy năm trời thường ngày hai buổi cặp sách vào trường, học đôi kiệp chúng. Ý thầy xem sức ra cũng khá, nên người nói cùng gia-đình *Nghĩa-Sĩ* cho đến trường tỉnh theo dõi hút nghiên, ngỏ kiệp tuổi kiệp ngày cùng chúng bạn.

Ngày 28 Février 1910, bên mé sông cái kia, có một chiếc ghe lồng trộng, đậu đó ; người dọn đồ lên xuống lăn-xăn, ngẫm ra cho kỹ chẳng phải ghe sửa soạn đi buôn, mà cũng chẳng phải ghe sửa soạn đi sanh [illegible] nghề gì khác hết. Kia [illegible] tỉnh mực và một [illegible] cất của ai mà [illegible] đó kia ; kia [illegible] lớn [illegible] nào giấy, nào [illegible] hồ rửa [illegible] ngang..... Lượng lời năm giờ chiều, dọn sửa xong ghe nhỏ sao ini. Dưới bến còn có người — in ba người đờn-bà và hai đứa con nít thì phải — đứng ngó theo ghe, mặt mày sầu thảm trăm chiều, hình dung ngơ ngẩn, giọt châu cao thấp khôn cầm ; còn dưới ghe, một người trai [illegible] chừng 14, 15 tuổi, [illegible] độ tuổi bốn mươi, [illegible] ra chiều ủ-dột như ai, cũng ra dáo ngẩn ngơ như ai ! Muốn cùng nhau nhìn cho gần mặt, mà càng muốn nhìn gần tận chừng nào lại càng xa, xa..., xa mút mắt. Ôi ! Ngọn cỏ chồi cây, mảnh buồng thưa nhặt ; khúc sông quanh quẹo, làn nước minh mông.

PHẢI HÚT THUỐC IMPERIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON —

Cùng trông lại mà cùng chẳng thấy,
Thấy xanh xanh những mấy ngàn dâu;
Ngàn dâu xanh ngắt một màu,
Lòng đây ý đó ai sầu hơn ai!...

Ấy là tình cảnh *Nghĩa-Sĩ* xa nhà cha mẹ, mà đem thân nượng náu quê người, tập rèn câu văn nét bút. Từ đây cách trở quan san, tin thường lại người không thấy lại, vui thú bút nghiên, châm lo phận sự, bao quản hương thôn. Thò lặn ác tà, xuân về đông mãn, cái buồi đau lòng của ai là khách lên đường kia nay phôi pha, nào còn chút nặng lòng chi, dan-díu chi hết vậy. Gâu chôn bụi hồng, xa miền nội biếc, càng thấy bạn đồng môn nong nả học hành, càng thấy các trò hay vật khéo bày trước mắt mỗi ngày bao nhiêu, càng xuôi chàng trong trí một cái tưởng tượng đâu đâu, mong mỏi học hành nơi đây mau hết bạn, đến kỳ ứng thí, được tên vào bản, mà vào nơi trường nào xa khác, học hành thêm rộng ít nhiều, bay nhãy cũng như người mới cam.

(*Sau tiếp*) *T. Minh Dõng*

Pommade Cadum

Da bị nóng và sanh ngứa

Muốn cho tránh khỏi ngứa và nóng cái da thì phải dùng thuốc dán Cadum, nó làm dứt tức thì. Và làm da trở nên diệu dàng yêm ái hết nóng hết ngứa. Thuốc dán Cadum trừ những bịnh Eczéma, boutons, dartres, peau, écailleuse, hémorroïdes, urticaires, croutes, teigne, coupures, brulures, plaies, piqures, d'insectes.

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(*Nouvelles du pays*)

GIÁ BẠC VÀ GIÁ LÚA

Giá bạc kho nhà-nước . 6 fr 50
Giá lúa, tạ 100 kil. chở tới nhà máy Cầu-ông (bao trả lại) 3 $ 25 tới 3 $ 35

NAM-KỲ

(*Cochinchine*)

SAIGON.

Xe hơi

Ng.-thị-Ng... ở Cầu-kho, thưa tên khách H..L.. 40 tuổi, ở đường Charles Thomson (Cholon) số 54-55, vì tên ấy ngồi xe hơi chạy dụng con nàng là Ng.-thị-C... 15 tuổi, bầm mình. Sau tên khách chịu cho nàng 10 $ 00 cơm thuốc, nàng xin bãi nại

Xe kéo không tham

Ng.-văn-Sô, kéo xe kéo số 70 (S.I.C.) đem nạp bót quận thứ nhứt một cái nón xám của một người Tây bỏ quên trên xe.

CHOLON.

Ai gặp con vú

Ng.-thị-Huê, 20 tuổi, ở vú nuôi con cho Trần-thị Th... 35 tuổi, ở đường Cây-Mai, số 301, ăn cắp của chủ một mớ áo quần và năm cái nút vàng 16 $ 00, trốn. — Kiếm!

Tại sao sanh oán

Mai-văn-C... 18 tuổi, ở làng Phong-Phú (Tânan) chèo một ghe rơm đi Cholon bán, ghe đậu Chợquán, đêm 7 tây lúc hai giờ khuya 4 người ngồi tâm-bàn bơi xáp lại ghe y rồi đôt. May y hay chừa kịp, hư hao chừng 10 $ 00. Y nghi cho người ta thù oán.

Đồ bắt kế

Bùi-thị-L... 41 tuổi, tàu kẻ lầu xanh số 31, đường Ký-Hòa, cớ bớt rằng giao cho nàng Lê-thị-Ch... 22 tuổi, ba chiếc vàng và một sợi dây chiền, đặng bắt kẻ rước mối, nàng nọ lánh đồ dọn dẹp vàng đồng mất.

Xổ đề

Huỳnh-thị-L... kêu Thím-Thầy, 54 tuổi, nghề thợ may, ở đường hèm Thủy-Binh (Nhơn-hòa-Lý) mới bị lính bắt giải Tòa vì tội xổ đề 36 con.

Tin thảm

Mới tiếp tin thảm của M. Nguyễn-văn-Vạng làm việc nhà Băn Indochine Saigon rằng:

Chánh thất của thầy quí danh là **Trần thị-Thiệt**, từ trần bửa 17 Janvier 1921, lối bốn giờ chiều, đang tuần bốn mươi tám.

Ngày 20 Janvier 1921, 8 giờ ban mai, động quan di-cữu.

Bổn-Báo kính lời phân ưu cùng M. Vạng và Bửu-quyến và cũng chúc cho linh-hồn cô về cảnh tiu-diu.

L. T. T. V.

MUỐN MẶT MÀY TƯƠI TỐT PHẢI SĂN SÓC CÁI DA

Đồ thường phá da

Nhiều người nói lắm rằng da mặt mà bị hư, tại thiếu máu huyết, nên nó làm cho da mặt phải trở nên xấu và khác màu. Thường da mặt mà bị hư là tại trong mấy chân lông mà sanh, những tế trùng nó theo bụi mà đóng nơi chưn lông nội ở đó mà làm nên hư, chẳng tin thì lấy kiến hiển vi soi vào thì thấy rõ ràng. Khi nào mình coi da mặt nhám có đóng vảy, có mụt, thì là tại tế trùng dơ dáy nó đóng vào làm bít đường thở của lỗ lông theo thể thường.

Rồi mỗi lần bị rửa mặt thì những vảy cũ nó tróc, rồi vảy mới lại lối lên hoài không hết được.

Muốn giữ gìn cho tươi và mịn cái da mặt đời đời thì phải rửa bằng sâbong Cadum bán có 2 $ 50 tiệm nào cũng có thì lấy trược hết được mấy cái chưn long.

Bong sua anh Bảy đi đâu đó?

TẾT ANNAM NÀY, ĐI-ĐON TÍNH ĐI ĐÂU???

Trước khi đi du hành mấy nơi thành thị ta nên đặt đóng một ĐỘI-GIÀY và mua một cái NÓN thiệt tốt theo kiểu kim thời. Muốn được vừa ý ta cứ lại tiệm hoặc viết thơ lại tiệm M. NGUYEN-CHÍ-HÒA, ở SAIGON, ĐƯỜNG CATINAT, số 83, là một tiệm ĐÓNG GIÀY và LÀM NÓN CÓ DANH TIẾNG NHỨT HẠNG trong lục-tỉnh và lại có mua thiệt nhiều cá MÀU DA ở BÊN TÂY lại. M. NGUYEN-CHÍ-HÒA mới được BẰNG-CẤP (DIPLOME de MÉRITE) của HỘI ĐẤU-XẢO MỸ NGHỆ BAN KHEN, tiệm nầy cũng có BÁN SỈ giá thiệt rẻ mấy món nầy: GIÀY-HẠ DA-LÁNG, GIÉP DA-LÁNG và NHUỘM đủ màu, GUỐC-BẮC QUAI NHUNG, NÓN-DA bên Tây mới lại, vân vân.

Muốn nghe: ĐI-ĐON có mua món chi kể trên mấy đề dùng TẾT sao, cũng phải nài cho được hiệu NGUYỄN-CHÍ-HÒA mà mua, đừng có mua bất tứ mấy chỗ

Nº 124) FEUILLETON DU 19 JANVIER 1921

ROMAN

OAN KIA THEO MÃI

BA MƯƠI HAI ĐÊM

HỒ-CẢNH-TIÊN *tự thuật*

Đêm thứ hai mươi hai (*Tiếp theo*)

« Từ đây cùng Hai-Châu chấp nối. Đặng đôi năm, vợ chồng hơi tiếng quen nhau rồi, thì tôi thầm khen nàng bôn đức không sai sót; phân nhiều trong anh em mảng cho tôi có phước, song tôi chưa hẳn duyên hay là nợ. Tôi chỉ thấy vầy cũng vui: Là từ quan chí dân, từ già tới trẻ, không ai mà không yêu mến nàng, không ai mà chẳng gọi nàng là tay hiền-đức, cho nên nhà tôi, kể từ có nàng vào nội-trợ tế-gia cho đến sau, khách lui tới dập-dìu, sớm khuya chẳng ngớt. Ấy là bề ngoài; còn bề trong, nàng cũng hết lòng sự phụ; vẹn phận nâng-khăn sửa trâp, bô-kinh phải điệu xướng-tùy, làm cho tôi càng quen thuộc nết, càng dan-díu tình, bỏ hết cuộc chơi bời, lánh xa bôn vách. Phận tôi là chồng mặn tình tào-khan với nàng nhằm chẳng lạ chi, cho tới con tớ ở trong nhà, nó cũng triều mến nàng quá sức; cũng vì, từ khi nàng lãnh phận chủ trương, nàng thường cho ăn cho mặc, sắm cho tới chuỗi tới kiền; nói năng phải lời, tỏ lòng quản đại. Cách nàng đãi nó, ai không biết, mới xem qua, nghĩ cho nó là con cháu nhà chớ chẳng ra con ở. Năm đó, tuổi nó đếm đã hai mươi; à-há, nhắc tới việc con tớ, tuổi đã quá kập-kê tôi mới sực nhớ chuyện đời của nó. Việc bổn phận vợ chồng của Hai-Châu với tôi, như vậy đã yên, vậy để tôi thuật qua chuyện con tớ một lúc cho Lê-quí-hữu nghe cho vui mà theo ý tôi tưởng chẳng phải là vô ích.

Khi Hai-châu vấn nên tóc cùng tôi rồi, hằng tỏ dạ thương yêu con tớ.

Tôi đã nói chẳng những nàng đãi nó như con cháu nhà mà thôi, nàng lại sắm ăn sắm mặc, cho đeo tay chuỗi cổ vàng; Lê-quí-hữu biết sự trang điểm nó sẵn nhan sắc con người, mà nhứt là nó gần mới lớn lên, về càng thêm mặn, vì vậy nên, lắm nơi gầm ghé, mong nên kết tóc xe tơ, nhưng bởi nó là tớ gần quan, người xét phận hèn nên e dè tới. Trong đám người mà gầm ghé với nó đó, có tên **Mười-Hư** người Nam-kỳ, ở bối với ông Đốc-học. Nó cũng là một đứa tớ trung, nên ông Đốc thương nó lắm. Bởi nó gắng vô theo con tớ nhà của tôi đã lâu, cậy mai nầy hết sức tới mối kia mà buộc trói hoài không đặng, sợ để lần khân quá mà ra sầm sỡ chăng, hoặc có chỗ nào rước trước, nên nó về năn-nỉ với ông Đốc mà xin tính giùm. Ông Đốc, Lê-quí-hữu cũng biết, là người Langsa, chưa tảng việc hôn-nhân Nam-Việt, dễ biết tính sao, nhưng bởi ngài chẳng muốn để cho bối của ngài ôm dạ tương-tư, trông mây đợi gió, ngài mới cậy tay một ông giáo-viên tại trường, nói giùm cho đặng.

« Đến kia, vừa lối bấy giờ, có ông Giáo tới gõ cửa; tôi tiếp vào phân ngồi chủ-khách. Hỏi việc hàn-huyên, chuyện trò quanh-quẩn giây lâu, ông Giáo mới mở lời đầu, tỏ phân trong giấy bày mầu chỉ-đồ; xin vợ chồng tôi bằng lòng cho. Tôi trả lời rằng: việc đó là việc hệ trọng của đời người, không ai dám ép. Vẫn biết nó mồ-côi, theo ở cùng tôi trót đã mười năm, coi nó như con cháu nhà, nhưng mà về việc chi kia, chỉ như việc vợ chồng, tôi tưởng phải để cho nó trọn quyền cầu nó. Ông nói vậy hay vậy, để tôi biện ở nhà tôi hỏi lại nó coi, như nó ưng thì vợ chồng tôi đứng gả cho, bằng chẳng, ông khá xét, tại hai đứa nó vô oan trái,

« Dứt lời, tôi kêu ở nhà tôi ra mà thuật chuyện lại cho nó nghe trước mặt Giáo-viên và dạy nó hỏi con tớ ưng không thì nói. Ông Giáo mới tiếp: « Tội nghiệp, xin cô giúp thành. Thật nó muốn con nhỏ ở-nhà đây quá sức. Mà nó cũng là chơn-chất thật-thà, cần kiệm làm ăn, chẳng phải như mấy tay kia điểm đàng cờ bạc. Bởi vậy ông Đốc ông thương nó như con, xin gì được nầy. Nghe ông Đốc nói lại mà tức cười. Ông nói nó về nói với ông đôi ba lần rằng nó muốn cưới vợ. Hỏi chỗ nào, nó chỉ con tớ nhà cô, lại tiếp rằng: « *Lũy ba phec bồi com moả; lũy nhec pham anh-tẹt-bờ-rết, bồ-cu sô-li, lũy dà-na bồ cu o, sa tân lũy ô-xi bồ-cu o Xi vu môi-dén dia buộc moả, moả công-tẩn bồ-cu công-tẩn, mòa mẹt xi vu. Xi ba mòa-dén mòa phéc một mòa!* »

« Nghe dứt cả nhà đều rộ cười, song nghe vậy cũng thương tình, nên ở-nhà tôi hứa sẽ giúp thành, miễn thật nó có bụng hiếu trung nơi đó thôi. « Và lại con ở-nhà đây là chân của nó, cho hay rằng bà con xa cách là tôi tớ chi đâu. Nếu vâng lời đôi đứa nó thường nhau, tôi xin cho và cho hai đứa nó ở đây, vợ-chồng tôi bao bọc. »

Đặng lời của ở nhà tôi, ông Giáo đứng dậy cám ơn và từ-qui; ở-nhà tôi hứa để hỏi đi hỏi lại đôi ba ngày, rồi sẽ bẩm tin cho biết.

(*Sau sẽ tiếp theo*). L. H. MƯU.

Có thứ rượu mạnh Langsa hiệu « BAC-CHUS » mới chơ lại Nam-kỳ lần thứ nhứt, ngon không có thứ rượu nào bằng

Chỉ một minh hãng Denis Frères *trữ mà thôi.*

khác mà không được tốt. Ả, ĐI-ĐON có anh em chủng nên dặn họ như vậy kéo lắm, Thôi anh đi nghỉ để tôi lại đó đặt GIÀY và mua NÓN trước, kẻo để trễ quá họ làm không kịp.

C.

Tôi chỉ dùng có một thứ giấy NIL mà thôi giấy nầy là thứ giấy vấn thuốc điếu.

Tốt nhứt của một mình hãng **Denis Frères** đại lý khắp cả Đông-dương.

Cáo thị

Hội Vĩnhlong Thương-nghệ công-ty, kính cho đồng-bang hay rằng chiếc tàu «Phan Nuôi» của hội sẽ khởi sự đưa bộ hành và chở hằng-hóa, kể từ ngày 15 Décembre 1920, từ Saigon đi Nam-vian và ghé Mytho, Vĩnhlong, Sadec, Đât-sét Cái-tàu-thượng, Caolãnh, Chợ thủ, Hồng ngự, Tân châu, Vĩnh-xương, Vĩnh-lợi, và Banam.

Tàu rộng và lớn chia ra làm ba hạng xin đồng-bang chiếu cố dặng giúp nhau cho nên việc.

Tại Saigon đi mỗi ngày thứ tư tám giờ tối.

Tại Nam-vian đi mỗi ngày chúa nhựt bảy giờ sớm mai.

CỨ MỖI NGÀY lại uống MỘT VIÊN THƯỚC HƯƠN CỦA ÔNG Lương-y DEHAUT uống trước khi dùng cơm, thì CHẮC MẠNH KHỎE MẠNH LUÔN và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm bởi tại huyết hư hay là ăn không tiêu mà sanh ra.

Thuốc hoàn nầy trị các chứng bịnh:

NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU, MẠNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THƯ THỚI.

DEHAUT PILULES

BÁN TẠI: Nhà ông Lương-y DEHAUT, 14, Faubg. St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

Thanh-phong

Của NGUYỄN-THÀNH-TUỔI

CHỦ-NHƠN

Ở đường Boulevard Charner n° 103

Tiệm nghánh

(đường Thủ đức) 62 Amiral Dupré 62

SAIGON

Kính cáo cùng đồng-ban trong lục-châu đặng rõ.

Tại tiệm tôi, môn bài số 103 đường Boulevard Charner Saigon, có bán café sữa, nước đá, để ăn điểm tâm mỗi bữa, rượu tây bán lẻ (consommations sur place) cùng là bán nguyên ve và nguyên thùng, bánh ngọt (Biscuits) đồ hộp (conserves) thuốc hút cigares, (cigarettes, tabac,) dầu thơm, savon thơm thuốc tây đủ thứ (Pharmacie) nón, giày, nhiều lãnh và có may quần áo tây theo kiểu kim-thời.

Vậy xin đồng-ban ở Lục-châu có muốn mua món chi, hoặc mượn mua chỗ khác, hay là có điệp đời gót đến tiệm tôi, thì tôi sẽ tính giá nới hơn, hay là bằng của khách-trú.

Vậy xin đồng-ban chiếu cố

A dresse: NGUYEN-THÀNH-TUỔI

Commerçant

108 Boulevard Charner 103 Saigon.

Có hàng ngành và người thay mặt trong cả Hoàn cầu

DESCOURS & CABAUD

Produits Métallurgiques

VỐN 40 TRIỆU QUAN

Số 1, Quai de Belgique — SAIGON

Hãng nầy bán giá rẻ hơn hết trong miền Cực-đông.

BÁN SỈ — BÁN LẺ

Hãy đến viếng kho chúng tôi hay là viết thơ hỏi giá:

Đồ khí dụng trồng tỉa, cây ruộng, cày xới đất, cúp, rựa, cuốc, v.v.

Xương tàn (tro vải ruộng).

Đồ dùng cho những người lãnh việc làm.

Đồ dùng chơi nhà, sắt để dùng đúc sang, đà.

Ciment Tonkin (có trữ bán tại hãng mấy mà thôi), gạch và đất xây lò, đủ thứ bơm (pompes) ống đồng và sắt, xe rùa và đường rầy hiệu Décauville (Matériel Décauville).

Đinh, ốc, bù lon (boulons), dây kẽm, mành mành đúc, dây câbles, dây gai, vỉ xe bò, sắt lầm nhà, đồ dùng trong nhà, bàn cẩng vàng, mành mành, sơn, dầu trong, đèn khí đá,

Tủ sắt đốt không cháy và cây khóa không được, hiệu «Le Gaulois» tốt hơn hết, ghế bàn hiệu Thonet. Thuốc súng.

RƯỢU CỔ-NHÁC **PELLISSON**

ĐẠI HIỆU PHÁP

Thứ thường «bà cu ron» (3 couronnes)

Thứ thiệt tốt cũ mười năm

SÂM-BANH PRIOR

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

RƯỢU CHÁC ĐỎ S. Marsal

ĐẶT RÒNG BẰNG MẶT TRÁI NHO

RƯỢU RÖM TRẮNG VERNET

đặt tại xứ MAC-TI-NIC (Martinique)

SÂM-BANH (Champagne)

Léon Chandon

RỆ NHỨT HIỆU

1 Seul Cachet

CALME Fidu BUERIT

LES MAUX DE TÊTE

EN GENERAL TOUTES NEVRALGIES

LABORATOIRES PHARMACEUTIQUES LE VAN MINH

101, 103 RUE CATINAT SAIGON

Ớ Bộ-hành

TÂY-NINH — TRẢNG-BÀNG

Như mấy ông mấy bà muốn mỗi khi lên đường, mà đặng toàn hảo vô sự, đã yên tâm mà lại mau mắn tủi nên dùng «Camion hiệu Unic». Là một thứ xe sẽ làm cho mấy ông mấy bà đặng như ý nguyện và đi đến nơi về đến chốn chẳng hề sai chạy:

Giá đi từ Saigon tới Tâyninh	1$40
Còn Saigon tới Trảng bàng	0 80
Từ Trảngbàng tới Tâyninh	0 80

Như tới chỗ đã định trên đây rồi, mà muốn chạy thêm một, hai khúc đường, thì cứ mỗi ngàn thước phụ thêm 0$02 mà thôi.

Xin các ông các bà chiếu cố.

Entrepôt de Cholon

IMPORTATION-COMMISSION

71, Bd Tổng-đốc-Phương

BÁN SỈ *BÁN LẺ*

Vải lụa.

VẬT THỰC

Đồ hộp — Rượu chác, — Rượu ngon — Sữa NESTLÉ — Champagne DELBECK — Cognac RENAULT — Cognac CROIZET (cũ 120 năm).

Đồ tân chế bên Paris

Dầu thơm Coty — Dù, Nón, Giày — *Chemises* — Bốp da — Dao bàn — Đồ hút — Đồ chưng phòng khách.

Hãng tôi cũng chịu ra công mua các thứ hàng hoá làm bên phương Tây và các xứ lạ theo ý chư vị đặt.

Giây thép đề tắc: Paulhieu-Cholon

Giây thép nói: 667.

Le Directeur : Paul HIỆU

Officier d'Artillerie Coloniale démobilisé

Croix de Guerre

Cách tranh thương

Muốn buôn bán cho đắt mối hàng, thì phải đốt đèn cho thiệt sáng.

Người buôn bán âu-châu cũng dùng cách đó; người china họ cũng dùng cách ấy.

Vậy thì đồng-bang nên đến tiệm Lục-tỉnh khách-lầu số 22 đường d'Espagne chợ Saigon, mà mua hoặc đèn khí, hoặc đèn hiệu Best, mà đốt cho sáng, thì cuộc buôn bán mới thạnh vượng.

Tiệm đã có [illegible] đèn đặc [illegible] nơi.

ICH LỢI CHUNG

Có nghe quan Nguyên-soái đã ra cho phép dân giàu và hương-chức sắm súng, để phòng trừ đạo-tặc, vì chúng nó cũng có súng, cho nên khó mà tiếp nhau trong cơn nguy hiểm. Đâu đạo-tặc mà có súng giả, súng xấu, thì cũng là súng, bắn không xa cũng trúng gần.

Muốn [illegible] bắn cho trúng, [illegible] phải đến nhà CAFFORT, số 30 tại đường Catinat Saigon, mà mua súng kiểu mới tinh anh, tốt lắm, xài bền, bắn xa không sai, thì trừ cái lợi hại của đạo-tặc mất hết.

Hãng CAFFORT nầy, nhiều người Annam trong Lục-tỉnh đã biết, bán đủ thứ súng, lớn nhỏ, mà giá lại rẻ, đảm-[illegible]

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương nầy

LẬP RA TỪ NĂM 1865 RỒI TRƯỚC CỬA ÔNG HOLEÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhứt hạng bào-chế sư, *kế nghiệp*

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục châu chư quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy gởi thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.
Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC-BIÊN đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thơ cho ông Solirène ngài sẽ gởi cho không.

Thợ khăn đen có hiệu

Thật khéo mà lại rẻ hơn các chỗ.

Kính cùng quí ông dùng khăn đen rõ;

Tôi thiệt rành nghề thợ khăn trên 15 năm rồi, nên làm đủ kiểu các thứ khăn nhiều lớp; ít lớp, lớp dày, lớp mỏng, kiểu nào theo kiểu nầy rất khéo. Như là thứ lớp mỏng từ 7 tới 9-10 lớp, thứ lớp dày từ 4 tới 6 lớp mà thôi. Song có thứ khăn bịch theo kiểu cúp tóc, quí ông muốn kết dính lại một lần bịch lên để xuống như dùng nón vậy rất tiện, thì phải đo (contour de tête) mấy tấc phân và mấy lớp dày mỏng xin chỉ rõ trong thơ và chỗ mấy ông ở đặng tôi làm rồi gởi lại tiền sở phí tôi chịu mà phải trên 2 khăn.

Khăn đặt có hai giá tùy hàng nặng nhẹ:

Hạng nhứt, bùng và nhiều
Bombay 1 khăn 2.00
Hạng nhì, bùng và nhiều
Bombay 1 khăn 1.50
Hạng ba, nhiều và Bùng
mỗi khăn 1.80

Mà buộc mỗi lần mua phải trên 6 khăn.

Còn nhà buôn bán muốn mua sỉ có đủ kiểu xin gởi thơ tôi sẽ định giá cho để bán.

Cúi xin quí ông hãy mua khăn của tôi làm thiệt khéo và kỹ càng, chắc lắm. lâu hư mà lại giá rẻ.

Gởi contre remboursement hay là gởi mandat trước thì tiện và mau đến chỗ.

Kính cáo
NGUYỄN-VĂN-BÚP
Thợ khăn đen
à Suối-đờn, Bình-nhâm (Lái-thiêu)

ADRESSE TÉLÉGR: **HONG-BENG** — BOITE POSTAL N° 60

KIM HONG BENG & Cie
Nos 47, 49, 51 et 53, Rue d'Ormay
SAIGON

Le Directeur Gérant: LÂM HONG-BENG — *Le Sous-Directeur:* YEUNG KAI PUI

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ GIÁ NƠI HƠN NƠI KHÁC.

Đùi heo-mùi (Jambon Australie) hiệu «*Cavanba Ham*» mùi thơm và ngon hơn thứ khác.
Bơ (Beurre Australie) hiệu «*Paritas*» hoặc ăn bánh mì hoặc nấu đồ ăn đều đặng cả.
Rượu mạnh cũ hiệu *Ch. Jobit & Cie Cognac* có thứ *18 năm* và thứ *35 năm*.
Rượu chát trắng và rượu chát đỏ (Médoc) bên *Bordeaux* gởi qua.
Rượu chát đỏ thứ cũ, *năm 1906* và *năm 1911* hiệu *Chamberlin*.
La-ve-đen (Bière noire) hiệu *The Dog's Head Stout* uống bổ huyết.
Nước uống hiệu «*Jsuan*» có thứ ngọt và thứ lạt (Soda) uống mau tiêu hóa.
Thuốc điếu hiệu «*The Dreamer*» mỗi gói 20 điếu hút không khô cổ và mùi thơm tho.
Cigares Manila: *Reina Victoria, Londres, Americanos* và *Epicures*.
Đồ hộp trái cây và đồ mứt (Confitures) của Huê-kỳ đủ các hiệu.
Dây trân dùng cho các nhà máy xay lúa và dầu sơn trắng hiệu Huê-kỳ.
Những đồ kể trên đây thì có một mình hãng nầy làm đại lý nơi ông Pháp mà thôi.
Hãy đến viếng hãng nầy hoặc là viết thơ hỏi thăm giá.

CÓ MỘT MÌNH NHÀ NÀY CÓ QUYỀN
THAY MẶT CHO NHÀ ĐỨC SÚNG VÀ LÀM XE MÁY
TẠI TRẠM St-Étienne
Mà thôi

F. MICHEL, CAFFORT Successeur ở đường SAIGON **Caffort Số 33**

Có Bán SÚNG đủ thứ và đủ kiểu. Bí, THUỐC, ĐẠN, XE-MÁY, ĐỒNG-HỒ và đồ NỮ-TRANG, Đồ tốt lại giá rẻ. Lục-Châu muốn mua vật chi xin đề thơ như vậy:
M. F.-MICHEL, CAFFORT Successeur 33 rue Caffort — SAIGON

một mình hãng Denis-frères đại-lý cả Đông pháp thơ hộp quẹt nầy

Thơ quẹt nầy khéo nơi đặng phép bán lẻ một sư nhỏ một hộp mà thôi

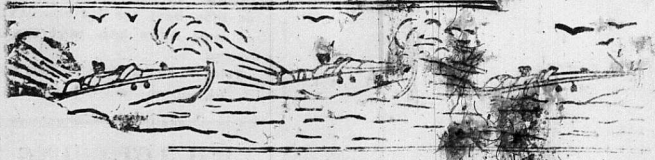

CANOT HƠI
Đò chở chuyên mau lẹ, để tuần du điền địa

Hãy lập tức viết thơ thương nghị với
Ông Charles BARDON
NGƯỜI ĐÓNG TÀU
Ở đường Paul Blanchy số 127
SAIGON (Namkỳ)

MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÊU LÀ AUTO-GLISSEUR SỐ 620

Chắc chắn đóng kỹ càng giáng đẹp — giá **1.500$** sắp lên — Khoái hượt lẹ làng sạch sẽ Giá rẻ

KHOÁN CHẤT THUY
(Nước suối kim thạch)

VICHY GRANDE-GRILLE trị bịnh đau gan và bịnh đàm
VICHY HOPITAL trị bịnh thương ti, trường nhiệt.
Hãy coi chừng đồ giả mạo, khi mua phải chỉ cho trúng thứ nước mình muốn dùng.

VICHY-ÉTAT ĐIỀU TỄ

SEL VICHY-ÉTAT là muối tự nhiên trong nước suối ấy mà ra. — Có hộp và có vẻ.
PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 2, 3 hoàn thì dễ tiêu hóa.
COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình đem nước suối Vichy-Etat
Mỗi thứ chất

TRỊ BỊNH YẾU PHẠP
(Conseils medicaux)

Chư vị muốn cho trong nhà có một thứ rượu mà dùng trong lúc đau rét, hoặc nóng lạnh, ít vị không đắng tiêu, thì hãy mua rượu **Rhum mana** *là rượu thiên hạ rất chuộng và lại tốt hơn các thứ rượu rhum khác.*

Hãy coi cho kỹ kẻo lầm thứ giả, hãy nài cho phải, cái ve có dán nhãn trắng.

Có bán trong các tiệm hàng xén

Lời rao cần kíp

Cho thầy ông thợ chụp hình

Phải hỏi cuốn *Mục-lục* về giá tốt của « **PHOTO-STUDIO** »
Saigon 136-138 đường Catinat

Món chơi đang có bán về nghề chụp hình

Các món phụ tùng và giấy Bromure industriel chánh hiệu dùng mà chụp ảnh cho *GIẤY THUẾ THÂN*.

Giá rẻ lắm không ai theo kịp

Mấy ông thợ nhứt mua nhiều thì sẽ làm một cái giá riêng.

LỜI DẶN. — Những thơ gởi mua, xin phải gởi tiền theo chút đỉnh trước, và nhà cũng thường gởi bán Contre-remboursement. (Nghĩa là, đem tiền đóng cho nhà thơ rồi mới lãnh đồ).

Hãy uống thử thứ rượu AMER HONORÉ
Là một thứ giải khát ngon thượng hạng
Của một mình hãng **Denis frères** *có trữ mà thôi.*

CORDONNERIE-CHAPELLERIE TONKINOISE
GRAVURE SUR MÉTAUX EN MAGASIN

NGUYỄN-CHÍ-HÒA
SAIGON — 83, Rue Catinat, 83 — SAIGON

Tiệm tôi có 30 thợ giỏi Bắc-kỳ làm: nhiều kiểu nón nhẹ, lợp NI-XÁM, BỐ-TRẮNG VÀ VÀNG (KAKI) GIÀY đóng thiệt chắc, bằng DA-TÂY hết, có đủ thứ màu DA.

Tôi cũng có thợ khắc CON-DẤU ĐỒNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐÁ CẨM-THẠCH đủ kiểu. Đã có nhiều vị ở LỤC-CHÂU mua sỉ NÓN VÀ GIÀY của tôi, đều được vừa ý hết và khen ngợi NÓN VÀ GIÀY thiệt tốt mà giá lại rẻ, và làm thiệt mau. Xin quí vị chiếu cố cho việc buôn bán của đồng bang ta được thạnh lợi trong lúc này.

Có sách mẫu (Catalô) gởi đi tặng quí khách.

BÁN SỈ CÓ GIÁ RIÊNG
NGUYỄN-CHÍ-HÒA kính mời,
83 Rue Catinat.—Saigon.

Lời rao

Kính trình quí khách đặng hay :

Nguyên từ năm 1902 đến nay tôi đã chế bày các kiểu bông hoa khéo léo bằng Ciment và Thạch-cao, dùng để gắn nhà, và gắn mộ mả.

Là : Đầu cột, ốc cửa, bông nóc, các kiểu bình, bông đèn, bông gắn plaphonds và các kiểu lang cang cùng nhiều kiểu lạ mới vân vân.

Những kiểu nầy tôi đã nạp tại phòng Lục-sự Tòa Saigon cầu chứng theo phép (marque déposé) và Tòa đã phán-xử cho tôi đặng làm chủ một mình.

Hễ ai làm theo kiểu ấy mà bán thì tôi sẽ xin Tòa buộc tội.

Vậy xin quí khách hướng đến tôi hãy đến nhà, hoặc gởi thơ hỏi tính mua, phải để thước tấc cho đúng, thì tôi sẵn lòng nghinh tiếp và làm cho vừa ý quí khách.

Nay cẩn cáo
NGUYỄN-THÀNH-CHIÊU
Modeleur et Ornemaniste
N° 26 Rue Duranton Chợ-đủi.
SAIGON

Banque Industrielle
DE CHINE

TRUNG HOA CÔNG-NGHỆ NGÂN HÀNG.
Hội biệt danh vốn 1.500 muôn.

Lập bổn.	1500 muôn
Hiện tại.	750 muôn
Chỉ tồn dự phòng tính rồi ngày 31 Décembre 1920.	500 muôn

Đồng lý hội BERTHELOS. — *Quản lý* A. J. PERNOTTE.

Phòng sự tại Paris đường Saint Lazarre 74.

Chi chánh tại Bắc-kinh (*Pékin*).

Chi thứ :

BỔNG-PHÁP. — Saigon, Haiphong, Hanôi, Phnom-penh.

TRUNG-HOA. — Shanghai, Tientsien, Hong-kong, Canton, Hankow, Fourchesu, Swatow, Tsinantou, Yunnantou.

MÃN-CHÂU. — Moukden, Hai-sâm-huy, (Vladivostock), Straits Singapore, Batavia.

ÂU-CHÂU. — London, Anvers, Lyon, Marseille, Bordeaux, Dunkerque, Le Havre.

ETATS-UNIS. — New-york, Nhựt-bổn, Yokohama.

THƠ-TÍN. — Hội muốn giúp sức cho nhà buôn nhà công nghệ tấn bộ, cho nên mấy xứ có buôn bán trong hoàn cầu đều mở xứ có không tín của hội.

Chi thứ tại Saigon, tại mé sông Belgique số 8, 9 và đường d'Adran số 2.

Lãnh làm hết thảy công việc cầu tín hàng. Có gởi tiền, dùng toa (chèques) thì Hội tính trả cho 2 phân lời, tính theo bạc đông.

Còn như tiền quan (francs) hoặc khi gởi, hoặc bạc đông sang qua, thì tính trả cho 2 phân 1/2 lời.

Ai gởi tiền góp (Epargne) hoặc bằng tiền quan hoặc bằng bạc đông, thì đến mà bàn nghị trước.

Gởi tiền hữu hạng, cũng vậy noặc bạc đông hoặc tiền quan, thì giá bạc phải hỏi tính trước.

Về thương mãi bất câu tiền góp lãn lãn, hay là tiền trả liền, Hội cũng lãnh làm.

Bán buôn về ngoại quốc, hàng chở rồi đủ lẻ, trong mấy xứ, thì Hội cũng giúp tiền cho (traites), hoặc sang chủ hoặc y chủ, dùng điện tín.

Lãnh gởi, hoặc làm việc gì mấy nhà Bourses các xứ cũng có.

Cho vay theo hàng hóa, hay là theo giấy quốc trái, hữu hiệp cũng có.

Bổng-lý Saigon.
LASSEIGNE.

NAM-VANG

Bazar Tonkinois **Hưng-Thạnh**
Ở góc Đường Chợ-Cá số 1
(*Rue du Marché aux Poissons n° 1*)

Bazar Tonkinois **Đại-Thạnh**
Ở Đường Mê-Kênh n° 30
(*Quai Piquet n° 30 — Phompenh*)

BÁN : Đủ các món hàng tơ Bắc-kỳ : lãnh, lụa, lượng, xuyến, địa, lượt, vấn, vân..., Hàng tơ ngoại-quốc : ca-sơ-mia, lục soạn, lãnh tàu, hàng tàu, v.v. Giày tây, giày ta đủ thứ, nón trắng, nón nỉ, nón canotiers, ghế mây, ghế sắt, đồ da, đồ sơn, đồ cẩn, đồ đồng, đồ-đối-mồi, đồ tạp hóa.

MUA TỐI VÀ THƯỜNG TỚI : Hàng lãnh, chiếu hiệu Bắckỳ, và Nội-phủ-hiệu, mùn, cá, yến ngựa, va-li da (Malletts anglais), [illegible] cartes postales (Japonaise, coloriés) nhiều kiểu rất ngộ, một cái ở chừng một trăm cái, hay là một ngàn cái giá rất rẻ hơn nữa.

Khi nào các ngài qua lại Nam-vang, xin mời tới viếng tiệm chúng tôi, muốn mua mua chi đã có giá đã ngọn hàng ; mua nhiều, chúng tôi sẽ chấm chước tính hạ ít nhiều tùy theo món hàng. Gởi thơ mua, chúng tôi cũng tính như vậy, ru có mặt cùng vắng mặt cũng không dám đưa sai. Hàng gởi contre-remboursement.

Trước sau vẫn vậy, chúng tôi xin giữ mối lòng thành thiệt, vậy xin đồng bang liệt quí lưu tâm chiếu cố luôn luôn tới tiệm của người đồng bang đó thực là mở cho nhà buôn annam ta lắm, và chúng tôi cảm tạ các ngài lắm lắm.

Chúng tôi thường có mua vậy đổi mối, ai muốn bán xin cho biết giá.

PHNOM-PENH BAZAR

TRƯỜNG-XUÂN

GIÁ BÁN SỈ

Núc áo bành-tô màu kakki n° 5503—12 núc.	0 40
Hình búp-bê (poupées) mặc áo có ren — 12 cái.	2 20
Giấy viết thơ « Vélin » trắng tốt 0m22 x 0m,13—mỗi xấp 100 tờ đôi—12 xấp. . .	5 60
Giấy viết thơ « Idylle » mỗi hộp 50 bao đôi, 50 tờ, có màu — 12 hộp.	8 55
Bâu trắng để tốt cổ áo dài (Annam)—12 cái.	1 70
Cartes postales Nhựt-bổn bằng cây thông, hình vẽ tay, có màu « hoa-điểu » « sen-thủy » và hình người — 100 cái.	6 00
Cartes postales gặc Âu-châu — một trăm.	1 60
Cartes postales hình xứ Cao-Mên, Đế-thiên, Đế-thích — một trăm.	2 00
Bao thơ vàng (chẳng mỏng) thứ thường dùng — một ngàn.	2 50
Ngòi viết « Sergent-Major » hộp 100 ngòi — 12 hộp.	6 50

Gởi contre-remboursement.

Chủ-nhân — Quản-lý.
LÝ-HỮU-DƯ

25, 26 et 27 Quai Piquet (Phnom-Penh)

Nhứt là trong xứ Nam-kỳ.— Ít người mới đặng rằng sự nóng nực vô quan hệ. Thiệt là sự nóng nực nó chẳng làm cho mình đau đớn thời quá, song có nhiều người vì nó mà mệt mỏi trở nên loại-đọa, ăn uống không chừng, tiêu hóa chậm chạp. Tỉ vì thương bịnh hoặc ăn ngủ không tọai thời chi.

Hãy uống một hai hườn Pilules Pink trong bữa cơm, lúc trời nóng nực, thì vật thực sẽ đặng tiêu hóa mau mau luôn luôn. Hoàn Pilules Pink là một thứ thuốc khai-vị làm cho mau tiêu hóa vật thực và bổ cân bộ, giúp cho ngũ tạng lục phủ thạnh vượng đặng trừ cái chứng loại-đọa, mệt mỏi.

PILULES PINK
(*Bổ hoàn linh đơn*)

Trong các tiệm thuốc có bán, có thể kiếm thuốc của ông dược MARI et LAGREMY Pharmacie Centrale, du Saigon.

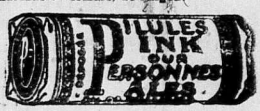

Xin chú ý

Nguyễn-háo-Vĩnh, 146 bis Rue Lefebvre Saigon, xin trình cho thân chủ Lục-châu đặng rõ vì vật liệu rất mắc mỏ nên giá dầu *LÔTIÊN* phải lên tạm như vậy : Bán lẻ mỗi ve 0$25, bán sỉ *một trăm* 20$00, vậy xin cô bác vui lòng chiếu cố như hồi xưa đến giờ vậy, cảm đội ơn.

« *RƯỢU SÂM-BANH* hiệu *CON-GÀ*, tốt thiệt và rẻ thiệt mà lại hạp khẩu người Annam ta lắm : mỗi thùng 12 ve lớn giá 13$00, mỗi thùng 24 ve nhỏ giá 14.00.

Dầu Olive thiệt tốt, rượu chát trắng thiệt tốt và lâu năm, dầu thơm de Luxe, Poudre de riz de Luxe, Crème de Beauté de Luxe của hiệu danh tiếng lớn bên Pháp-quốc là hiệu GRENOVILLE Savon Mat-xây thiệt trắng và đen đủ cỡ, nước Crésyl vân vân, nếu ai muốn cần dùng vật chi chẳng có kể rõ đây xin rộng lòng viết thơ đến hỏi thì chúng tôi sẽ vui lòng trả lời liền.

Kính mời,
NGUYỄN-HÁO-VĨNH.
146 bis Rue Lefebvre Saigon.

PHAN-HAM

Thợ làm yên-ngựa Song-mã và Độc-mã
Khoa-chang, Khoa-độ
Hanoi — 5, Rue Jules Ferry

Chúng tôi kính trình chư Quí-khách biết rằng : Bổn-Hiệu làm các thứ Yên-ngựa, đồ Song mã, Độc-mã, Rương Va-li và các thứ đồ dùng đi đường làm bằng da bên Tây da Hongkông thật tốt. Làm rất kỹ-lưỡng giá bán phải chăng. Các Quí-khách có lòng chiếu cố muốn dùng thứ gì, hay kiểu mẫu nào xin gởi thơ cho Bổn-Hiệu, Bổn Hiệu xin tận kỳ tâm-lực làm được như ý của Quí-khách sử dụng. Nếu mua buôn nhiều thì Bổn-Hiệu sẽ tính giá riêng.

VÌ BINH THỞ

Phải uống thuốc
PULMOSÉRUM BAILLY.

Tại phổi mà HO, rồi sanh NÓNG LẠNH, RÁT HỌNG, NẶNG NGỰC, vì những người có tuổi thì lại HO NHIỀU, còn nhỏ thì lại sanh ra có BAN nầy BAN kia.

THUỐC

PULMOSERUM
BAILLY

Của ông Bailly, là một thứ thuốc hết sức hay, để mà trị những chứng như vậy.

Đã có dùng trong các Nhà thương, và mấy Sở-thuốc Langsa cũng đồng khen ngợi.

Có hơn ba muôn ông thầy ngoại-quốc cũng dùng nó.

Cách dùng : Một muỗng súp, sớm mai.
— id — buổi chiều.

Phải coi cho kỹ cái tên : PULMOSÉRUM BAILLY 15 Rue de Rome à Paris, kẻo lầm.
Có bán trong các Tiệm-thuốc Langsa.

HÃNG ANNAM — XUẤT CẢNG — NHẬP CẢNG — DẠI LÝ — HÃNG ANNAM

LIEN-THANH

Từ Bổn cũ : 93200

Đông-Pháp sản vật cổ phần hữu hạng Công-ty

Đại lý

Tiệm nhánh
Phan thiết
Muiné
Phanri
Faifoo

Kho trữ
KHÁNHHÒI

Bacliêu
Baixau
Bentre
Sadec *Caolanh*
Tanan
Travinh
.....
.....

Luang Prabang
Vientiane

BÁN SỈ

Nước Mắm rất ngon và bổ thứ thị
Làm bằng cá tươi và muối biển, có giáo nghiệm tại phòng riêng của bản Công-ty tại KHÁNH-HÒI
Đủ các thứ hàng và đồ chế tạo Bắc-kỳ và Trung-kỳ
Thổ-hóa Lào và Cao-mên

Giá thật rẻ
Hàng thật tốt

Gởi Contre Remboursement đi các tỉnh.
Xin viết thơ cho MỘI-CÀI *à Cholon*
Quai Testard 63 *et* 65

BÁN LẺ

Gởi Giấy thép : LIENTHANH CHOLON
Giấy thép nói : 726.

Rượu chác hảo hạng của **AUGUSTE MATTEI** làm tại bên sứ *Corse*, đã ngon vô song mà lại ngọt vô cùng.

Ai mua thì phải hỏi cho đặng tên AUGUSTE MATTEI.

Rượu nầy nội Đông-dương chỉ có một minh hãng **Denis frères** *trữ mà thôi.*

Pháp-Việt Khách-lầu
(HÔTEL DE FRANCE-ANNAM)
N° 153 Rue Catinat Saigon
HUỲNH HUỆ KỲ, QUẢN LÝ

Kính cùng quí khách rõ, tôi là quản lý Pháp-việt khách lầu vì mới sửa soạn phòng rộng mát sạch sẽ, xin quí khách tưởng tình chiếu cố, hết cảm ơn.

Nam-việt Khách-lầu
HOTEL D'ANNAM
N° 80 Bd Charner et Carabelli Saigon
HUỲNH-HUỆ-KỲ CHỦ TIỆM

Kính cùng quí khách rõ : kể từ 1er Juillet 1920 tôi mới dọn một tiệm ngủ hiệu là Hôtel d'Annam (Nam-việt Khách-lầu), cũng có dọn phòng ở dưới đất, rất cận tiện cho quí khách.

SỐNG LÂU NHỜ RƯỢU
(*Longévité grâce à une liqueur*)

Hiện bây giờ bên nước Huê-kỳ có một vị điền chủ đã ngoài 95 mà hồi còn sức lực mạnh mẻ như người 40 tuổi, đi đứng chẳng hồi, ăn nói sỏi sáng, cả ngày ở ngoài trại ngoài đồng coi tôi-tớ làm công chuyện.

Ngày nọ có một người đi thăm ông, hỏi thử cho biết tại đâu ông nay đầu bạc tuổi cao mà sức lực không phai kém vậy?

Ông giả đáp lại rằng : Có chi lạ đó mà hỏi, cả mực tôi trước khi ăn cơm hằng uống một ly nhỏ rượu Quina Gentiane *hiệu* Mazet *là một thứ rượu trường sanh bổ lão.*

Người khách nghe nói cũng có lòng mộ việc trường thọ như ông, liền bề nhà sai trẻ đi mua cho đăng thứ rượu Quina Gentiane *mà dùng mỗi bữa. Thiên hạ nghe nói cũng có dạ tham sanh, cũng bàn rủ nhau đi mua rượu ấy đem về mà uống bổ quanh năm.*

Có bán trong các tiệm hàng xén (*épiceries*).

CIGARETTES DIVA

Thuốc điếu hiệu là Cigarettes Diva *là thứ thuốc tốt hơn hết, hút nó đã không khô cổ, và khỏi mang sự bịnh hoạn, vì thuốc nầy không có nhựa như các thứ thuốc khác, khói nó thơm tho và diệu lắm.*

Mỗi một gói thuốc nầy đều có để một cái hình chụp rất khéo và rất đẹp đẽ, mà lại trong nhiều gói có để một cái giấy Bon-Thưởng (Bon-Prime) tặng tổng hoặc một cái đồng-hồ, hoặc một hộp khăn mouchoirs, hoặc một sợi giây lưng hay là một cây dù vân vân. Như ai dùng những giấy ấy, thì hãy đem tới hãng A. et E. Mazet môn bài số 10 đường Paul Blanchy, Saigon mà lãnh thưởng, bằng gì ở xa xuôi đến không đặng, thì gởi thơ và miếng giấy mình dùng cho ông sẽ gởi món đồ của mình dùng cho lập tức.

Có bán trong các tiệm bán đồ tạp vật

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa

Nếu chư vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kiểu thiết và tại coi hẳn, chạy từng 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn cùng là hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ).

Nếu chư vị muốn bàn tính giá riêng đặng mà lập hoàn thành một cái nhà máy xay lúa, để nhà nền đắc, ráp máy, cùng chạy đèn khí vân vân, mới tốc mới đều nghĩa là chạy được.

Nếu chư vị muốn cách dễ trả tiền và thi hành cho gấp của việc của chư vị sai khiến, thì nên đến nơi hãng.

Bonnefoy & Cie
Sté Maritime et Commerciale du Pacifique
Sté Anonyme au Capital de 12.000.000 francs
SUCCESSEURS

Đường d'Ormay mà *xay* tính và hãng nầy sẽ chỉ các đều cần ích cho, hoặc đưa coi kiểu thứ (bản đồ) cùng giá tiền.

Có nhiều giấy tờ lãnh hãng cớ rằng đã có chịu cho nhiều chỗ thành tựu rồi.

Sau nầy hãng chúng ta cho chư quí vị đặc nhà máy của chúng ta hay rằng : Chư quí vị ở xa xuôi không tiếng bề giao thiệp buôn bán lúa gạo cùng người quen thì hãng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp cho ; nghĩa là chịu giá cả đùm cho.

Hãng chúng tôi cho chư quí vị hay rằng : Tại hãng có sang *Tàu-khói* (chaloupe à vapeur) *mới* và cũ, như chư quí vị muốn mua và cách trả tiền thì xin đến tại hãng mà xay tính.

QUANG-ĐỘNG
Thiên-hòa-Đường
ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

Những thuốc thần hiệu có danh :

TỨC ĐỦ PHÁT LÁNH HOÀN

Chuyên trị bất câu chứng bịnh nào hễ phát nóng lạnh, chiếu theo cái đơn đã bảo đó mà uống thì hết liền.

Hoàn thuốc *Tức đủ phát-lánh* nầy thật là một phương thuốc trị bịnh phát lãnh rất thần hiệu.

TRỪ ĐÀM CHỈ KHÁI HOÀN

Chuyên trị các chứng bịnh ho có đàm, chẳng luận là lâu mau, uống vào thấy là thần hiệu lắm.

KHAI VỊ CAM TÍCH TÁNG

Thuốc nầy sát-trùng tiêu-tích, bổ-tỳ khai-vị là một thứ thuốc vô song. Nếu người không có bịnh tích, bịnh trùng mà dùng thuốc nầy, thì nó lại hay giúp thân thể được thêm tráng-kiện, thật là một phương thuốc quí báu của bọn tiểu nhi vậy.

LẬP CHỈ ĐẦU THÍT TÁNG

Bịnh nhứt đầu là một thứ bịnh rất nhiều. Song chẳng luận là bịnh nhứt đầu nào, cứ chiếu theo cái đơn của phương thuốc nầy mà uống, thì mới biết là một phương thuốc linh-nghiệm như thần, vô uống vào rồi thì tinh-thần lại thêm khoái sảng bội phần, thật là phương thuốc trị bịnh nhứt đầu có công hiệu lắm.

Bổn-đường hay còn nhiều thứ thuốc rất thần-hiệu, chưa thể kinh cáo ra cho chư vị biết tất được, xin chư vị hãy nhớ cái nhãn thương phiếu *con nai* của bổn-đường, đã có Chánh-phủ phê cho lại có chân-tượng của bổn-đường y-học-sĩ Dịch-hồi-Đông làm kỷ hiệu.

Vì có bọn gian-tâm xạ-lợi, trá mạo bổn hiệu, nên xin chư tôn lưu-ý chớ mua khéo mà bị thuốc giả hại lấy mình và nhận lấy mùi thuốc thì biết chơn giả.

Bổn đường phân cuộc tại đường Thầy-binh môn bài số 208 Cholon.

Nhà hàng tại Cap-Saint-Jacques
HÔTEL DE LA PLAGE

Hồi trước Madame Duguet làm chủ nay ông **Canceilieri**, *kế nghiệp.*

Tiệm rượu tôi có phòng ở, nhà bếp tinh khiết lắm và có nhà để xe hơi rộng rãi, cho mướn từng ngày giờ nhiều ít mà định giá nhẹ nhàng, hoặc ai muốn mướn ở lâu ngày, thì xin lấy giá cả nghị luận phải chăng. Vì tôi hằng để thực-phẩm và hải-vị rất nhiều, thật là phương tiện lắm, xin chư tôn chiếu cố.

Mỗi ngày thứ năm và thứ nhựt thì có Soupe Corse và rượu Corse.

Chú-nhơn cẩn khải.

Rượu Quina Skos

Là một thứ rượu, để uống vỡ lòng tốt lắm, đã có mùi thơm mà lại bổ ngon khí. Chẳng bất chước ai mà chế nên nó, mà có tên hãng không rượu nào bì nổi.

Phải tại hãng Établissements Dumarcest, d'Indochine Saigon.

Saigon Imp de l'Union
L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Certifié le tirage à
Deux mille exemplaires.
Saigon le 12 Janvier 192